

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU  
FILOZOFSKI FAKULTET  
ODSJEK ZA INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE ZNANOSTI

Iva Crvelin  
**Narodna knjižnica i čitaonica Tisno**  
diplomski rad

Mentorica: doc. dr. sc. Ivana Hebrang Grgić

Zagreb, 2017.

## Sadržaj

### Sadržaj

1. UVOD.....	5
2. NARODNE KNJIŽNICE U REPUBLICI HRVATSKOJ .....	6
2. 1. Značenje narodnih knjižnica u zajednici .....	6
2. 2. Stavovi korisnika i ostalih članova zajednice o narodnim knjižnicama.....	9
2. 3. Knjižnica i turizam .....	10
3. OPĆINA TISNO I USTROJSTVO KNJIŽNICE NA OTOKU .....	12
3.1. Povijest Općine Tisno .....	12
3.2. Općina od kraja 1960-ih naovamo – orijentacija prema turizmu .....	13
3.3. Strategija razvoja Općine Tisno.....	15
3.4. Povijest knjižnice .....	15
3.5. Posebnosti knjižnica u malim sredinama .....	16
3.6. Misija i vizija, strategija knjižnice i njezini ciljevi .....	17
3.7. Aktivnosti knjižnice .....	19
4. ISTRAŽIVANJE.....	22
4.1. Ciljevi istraživanja i hipoteze .....	22
4.2. Metodologija istraživanja .....	22
4.3. Rezultati istraživanja .....	22
4.3.1. Spol.....	22
4.3.2. Dob .....	23
4.3.3. Stupanj obrazovanja .....	24
4.3.4. Razlozi dolaska u knjižnicu .....	24
4.3.5. Posjećenost knjižnice .....	24

4.3.6.	Zadržavanje u knjižnici .....	25
4.3.7.	Dostupnost knjiga.....	26
4.3.8.	Raspoloživost knjiga .....	26
4.3.9.	Zadovoljstvo zbirkom knjiga.....	27
4.3.10.	Posudba preporučenih knjiga.....	28
4.3.11.	Korištenje polica za samostalno pretraživanje.....	28
4.3.12.	Zadovoljstvo informatičkom opremom knjižnice .....	29
4.3.13.	Korištenje čitaonice .....	30
4.3.14.	Posudba građe na stranim jezicima .....	30
4.3.15.	Korištenje računala.....	31
4.3.16.	Poteškoće pri korištenju računala.....	32
4.3.17.	Dječji odjel.....	32
4.3.18.	Mrežna stranica Knjižnice .....	33
4.3.19.	Informacije o događajima .....	34
4.3.20.	Zadovoljstvo korisnika s osobljem knjižnice.....	35
4.3.21.	Radno vrijeme knjižnice .....	35
4.3.22.	Kako poboljšati rad knjižnice .....	36
4.4.	Zaključak istraživanja.....	37
5.	ZAKLJUČAK .....	38
6.	POPIS LITERATURE.....	39
7.	POPIS PRILOGA.....	41
7.1.	Popis grafikona .....	41
7.2.	Popis tabela .....	41
7.3.	Popis slika.....	41
7.4.	Anketni upitnik upućen korisnicima Narodne knjižnice i čitaonice Tisno .....	42

8. SAŽETAK .....	47
9. SUMMARY .....	48
10. BIOGRAFIJA .....	47

## 1. UVOD

Knjižnice su od samih svojih početaka razvoja smatrane nacionalnim blagom kao važan resurs brojne literature, od beletristike pa sve do one stručne i znanstvene. Suvremeno doba pridonijelo je razvoju novih masovnih medija pa je zbog toga život bez interneta danas nezamisliv. Knjigu su gotovo zamijenili brojni elektronički izvori, a zbog dostupnosti sadržaja na internetskim stranicama posjete knjižnici su postale rjeđe no prije, štoviše, u nekim zemljama Europe došlo je do njihovog zatvaranja, no nikako ne smijemo smetnuti s uma njihovu primarnu ulogu i važnost. Čitanje knjiga potiče ne samo intelektualan, već i društveni i kulturni rast, kako kod djece, tako i kod odraslih članova ljudske zajednice. Čitanje uvelike utječe na razvoj kognitivnih sposobnosti kod djece, a potrebno je naglasiti ulogu i utjecaj knjižnica na dječji uzrast, jer one u djeci razvijaju ljubav za knjige i čitanje, odgajajući tako doživotne čitatelje. Cilj knjižničarstva u 20. stoljeću postaje snažnije posredovanje u prenošenju zabilježenog ljudskoga znanja i iskustva, pa se vezano uz to javljaju načela otvorenosti fondova i dostupnosti publikacija. Razina razvoja i organizacija knjižničarstva u izravnoj je vezi s kulturnim, obrazovnim, znanstvenim i informacijskim potrebama članova određene društvene zajednice i društva u cjelini. Iako su knjižničarstvo i knjižnice dio ukupne kulture društva i imaju znatan, premda uobičajeno nevidljiv, utjecaj na opće društvene tokove, njihov je položaj i razvoj u našem društvu ponajčešće na rubu društvenog zanimanja, stoga je tema ovog diplomskog rada upravo ta problematika relevantnosti knjižnice u današnjem suvremenom društvu te je provedeno istraživanje u Narodnoj knjižnici i čitaonici Tisno. U nastavku slijedi poglavlje o narodnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj, njihovom značenju u zajednici te stavovima korisnika općenito, nakon čega navodim statističke podatke o općini Tisno, njezinom kulturnom životu i knjižnici u drugom dijelu diplomskog rada te obrazlažem provedeno istraživanje i, naposljetku, sam zaključak istraživanja.

## 2. NARODNE KNJIŽNICE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Narodna knjižnica je most koji spaja zajednicu s pojedincima koji se ne smatraju njezinim sastavnim dijelom ili onima koji nisu u mogućnosti ostvariti svoja prava koja im zajednica osigurava i jamči.<sup>1</sup> Uz to, narodna knjižnica je mjesto okupljanja, mjesto promoviranja novih literarnih ostvaraja, mjesto širenja kulturnih sadržaja.

Povijest hrvatskih narodnih knjižnica možemo podijeliti u tri vala.<sup>2</sup> Početnom se fazom smatra period ilirizma, kada se osnivaju mnoge čitaonice na području Banske Hrvatske, ali vrlo brzo i na području Dalmacije i Istre. Važno je naglasiti da su se zvale čitaonicama, iako je njihova uloga vrlo često premašivala ono što danas smatramo čitaonicom. To su bila mjesta gdje se razvijao i budio osjećaj nacionalnog identiteta, a otvarale su se mahom pod tim imenom jer za njihovo otvaranje nije bila potrebna dozvola Beča, nego samo lokalnog organa vlasti. S Bachovim apsolutizmom<sup>3</sup> dolazi do zatvaranja brojnih čitaonica, a nakon njegova ukidanja dolazi do drugog vala osnivanja knjižnica i čitaonica, sada s naglaskom na „knjižnica“. Prva čitaonica na obalnom području otvorena je 1862. u Boki, a nedugo zatim i u Splitu. Trećim se valom smatra period od početka 20. stoljeća do početka Prvog svjetskog rata.<sup>4</sup> Danas su narodne knjižnice i čitaonice dostupne u svim dijelovima Hrvatske, uključujući i one najudaljenije pomoću bibliobusa. Prema istraživanju iz 2011. u Hrvatskoj djeluje 123 gradskih narodnih knjižnica i 78 općinskih, ukupno 201 narodna knjižnica.<sup>5</sup> Taj se broj povećao barem za jednu knjižnicu, Narodnu knjižnicu i čitaonicu Tisno, otvorenu u prosincu 2014.

### 2. 1. Značenje narodnih knjižnica u zajednici

UNESCO-ov manifest za knjižnice iz 1970. godine knjižnice dijeli na nacionalne, visokoškolske, općeznanstvene, školske, specijalne i narodne ili pučke knjižnice. „Narodna knjižnica namijenjena je bez ikakvih ograničenja cjelokupnom pučanstvu određenoga

---

<sup>1</sup> Dragija Ivanović, M. Vrednovanje utjecaja narodnih knjižnica na lokalnu zajednicu. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55, 1 (2012). Str. 87.

<sup>2</sup> Stipanov, J. Povijest knjižnica i knjižničarstva u Hrvatskoj. Zagreb : Školska knjiga, 2015. Str. 136.

<sup>3</sup> Stipanov, J. Povijest knjižnica i knjižničarstva u Hrvatskoj. Zagreb : Školska knjiga, 2015. Str. 152.

<sup>4</sup> Stipanov, J. Povijest knjižnica i knjižničarstva u Hrvatskoj. Zagreb : Školska knjiga, 2015. Str. 195.

<sup>5</sup> Lešćić, J. Hrvatske narodne knjižnice u godini 2011. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55, 3-4 (2011). Str. 192.

područja u svrhu podizanja razine opće izobrazbe, obaviještenosti i kulture, poticanja stručnog i znanstvenog rada te osobne kreativnosti, posebice kod djece.“<sup>6</sup> Navodi se da su zadaće narodne knjižnice nabavljati raznovrsnu građu koju će stručno obraditi, čuvati i davati na korištenje. Opcionalne zadaće uključuju organizaciju različitih aktivnosti i za djecu i za odrasle te mogućnost odvajanja odjela za djecu i odrasle. Isto tako, trebale bi organizirati i prostor za čitanje – novina, revija, časopisa i građe referentne zbirke te održavati razne tribine, predavanja, postavljanje izložbi, koncerte i sl.<sup>7</sup> Knjižnice mogu biti regionalne tj. županijske, općinske, ogranak knjižnice, knjižna stanica ili stacionar.<sup>8</sup> Vrlo je bitan UNESCO-ov manifest za narodne knjižnice koji u 12 točaka donosi zadaće narodnih knjižnica.<sup>9</sup> Osim usmjerenosti prema djeci, razvijanju njihovih afiniteta prema knjizi i čitanju, podupiranja cjeloživotnog obrazovanja i učenja, poticanja kreativnosti i mašte, kako kod djece, tako i kod odraslih, važna je zadaća knjižnice i njegovanje kulturne baštine određenog područja. Knjižnica je mjesto podupiranja religijske, nacionalne, kulturne raznolikosti.

Važan je i nacrt prijedloga<sup>10</sup> sastavljen u suradnju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i Hrvatskog zavoda za knjižničarstvo, a donosi razvojne ciljeve i strategije knjižničarstva u Hrvatskoj. Raspon obrađenih tema u nacrtu je od misije i vizije, preko zakonskih okvira i načela strategije, do korisničkih pitanja i usluga, konkretnih odrednica pri izgradnji zbirke, financijskih pitanja, obrazovanja zaposlenika i povezanosti knjižnica. Ciljevi koji se postavljaju su:

- uspostava knjižničkog sustava narodnih knjižnica koji potiče intelektualni rast i fleksibilnost u radu u skladu s informacijskim potrebama lokalne zajednice i svih njenih članova u suvremenom prostorno-informacijskom okruženju

---

<sup>6</sup> Upute za poslovanje narodnih knjižnica / uredila Aleksandra Malnar. Zagreb : Knjižnice grada Zagreba, 1996. Str. 11.

<sup>7</sup> Upute za poslovanje narodnih knjižnica / uredila Aleksandra Malnar. Zagreb : Knjižnice grada Zagreba, 1996. Str. 12.

<sup>8</sup> Upute za poslovanje narodnih knjižnica / uredila Aleksandra Malnar. Zagreb : Knjižnice grada Zagreba, 1996. Str. 13.

<sup>9</sup> Upute za poslovanje narodnih knjižnica / uredila Aleksandra Malnar. Zagreb : Knjižnice grada Zagreba, 1996. Str. 15.

<sup>10</sup> Strategija razvoja narodnih knjižnica u Republici Hrvatskoj do 2015. godine : nacrt prijedloga. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu; Hrvatski zavod za knjižničarstvo, 2015.

- osigurati uvjete za rad narodnih knjižnica (omogućiti korištenje jedinstvenog sustava, stvoriti hibridnu knjižnicu, podići razinu obrade informacija, računalno opismenjivati, uspostaviti knjižnice kao mjesto znanja i učenja, raditi na očuvanju vlastitog nacionalnog identiteta upoznavajući širi europski kontekst)
- osigurati svakom članu zajednice pristup knjižnici (s naglaskom na osobe s posebnim potrebama, osobe koje su na bilo koji način isključene i djecu)
- neprekidnu dostupnost knjižnice, koristeći se mrežnim stranicama koje su izvor informacija o knjižničnoj građi, ali i događajima u knjižnici
- educirati zaposlenike u cilju poboljšanja stručnosti
- čuvati osobne podatke korisnika i brinuti o njihovoj privatnosti
- osigurati građu za sve skupine korisnika – knjige na brajici i zvučne knjige za slijepe
- uvesti korištenje jedinstvenog sustava u svim knjižnicama zbog lakše razmjene podataka
- raditi na cjeloživotnom obrazovanju knjižničara
- poticati i održavati međunarodnu suradnju knjižnica
- osiguravati financijske temelje knjižnice – za osnivanje, nabavu građe, održavanje informacijske opreme, razvoj službi, zapošljavanje stručnih djelatnika.

Govori se i raznim kulturnim aktivnostima, od predstavljanja knjiga i književnih susreta do održavanja predavanja i tribina do organizacije likovnih i knjižnih izložbi.<sup>11</sup>

Treći bitan dokument onaj je IFLA-in<sup>12</sup> iz 2011. Neki od ciljeva izloženih u tom dokumentu su:

- omogućiti jednak pristup znanju i informacijama svim građanima Republike Hrvatske
- izgraditi mrežu narodnih knjižnica koje će biti funkcionalno povezane
- uložiti u razvoj svih narodnih knjižnica

---

<sup>11</sup> Strategija razvoja narodnih knjižnica u Republici Hrvatskoj do 2015. godine : nacrt prijedloga. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu; Hrvatski zavod za knjižničarstvo, 2015.

<sup>12</sup> IFLA-ine smjernice za narodne knjižnice / uredile Christie Koontz i Barbara Gubbin. 2. hrvatsko izd., (prema 2. izmijenjenom izd. izvornika). Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2011. Str. 131.



- osigurati pristup telekomunikacijskoj i informacijskoj infrastrukturi
- definirati osnovne usluge narodnih knjižnica i omogućiti besplatno korištenje tih usluga za sve građane
- standardizirati međusobnu povezanost svih vrsta knjižnica na informatičkoj razini
- pobrinuti se oko uvjeta nabave svih vrsta knjižnične građe
- analizirati, vrednovati i zaštititi (digitalno i fizički) svu knjižničnu građu
- podići razinu pismenosti (uključujući informatičku pismenost)
- promicati čitanje
- istraživati korisničke potrebe i izgraditi sustav vrednovanja knjižnica
- poticati obrazovanje knjižničnih djelatnika
- raditi na međudržavnoj suradnji i e-Europi
- primijeniti postojeći Zakon o knjižnicama
- optimizirati organizaciju sustava narodnih knjižnica.

### **3. 2. Stavovi korisnika i ostalih članova zajednice o narodnim knjižnicama**

Knjižnice su ustanove u kulturi i javni servise čije su glavne aktivnosti uglavnom intelektualne prirode.<sup>13</sup> Osim pružanja informacija i klasičnih predodžbi o knjižničnom djelovanju (nabava, organizacija i raspačavanje građe)<sup>14</sup>, one nude i različite aktivnosti. Za društvo u cjelini najvažnije su narodne knjižnice<sup>15</sup> jer prihvaćaju sve profile korisnika – djecu, učenike, studente, nezaposlene i zaposlene u svim sektorima, umirovljenike, osobe s posebnim potrebama. Aspekti kojima se određena knjižnica može vrednovati često su vrlo opipljivi (opremljenost knjižnice informatičkom opremom, knjižnični fond, broj primjeraka određene građe, zastupljenost specifičnih predmetnih područja, broj aktivnih korisnika...), ali vrlo često govorimo i o uslugama koje knjižnica pruža. Iako su temeljne usluge knjižnica vezane uz pružanje informacija, u današnje su vrijeme knjižnice primorane proširiti svoj

---

<sup>13</sup> Vrana, R., Kovačević, J. Percepcija korisnika o knjižnici i knjižničnim uslugama kao temelj poslovne strategije knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 56, 3(2013). Str. 24.

<sup>14</sup> Vrana, R., Kovačević, J. Percepcija korisnika o knjižnici i knjižničnim uslugama kao temelj poslovne strategije knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 56, 3(2013). Str. 25.

<sup>15</sup> Isto.

djelokrug zbog pojave interneta.<sup>16</sup> Do informacija nikada u povijesti nije bilo lakše doći. Osim internetske revolucije, knjižnice su primorane prihvatiti i novi način rada. Uspješnost knjižničnog poslovanja mjeri se zadovoljstvom korisnika vezanih uz knjižnične usluge<sup>17</sup>, a najtočniji način procjene zadovoljstva je istraživanje.<sup>18</sup> Osamdesetih godina je razvijen i model vrednovanja knjižnica koji se sastojao od 5 potpodručja: „opipljivi elementi: fizički prostor, oprema, izgleda osoblja; pouzdanost: sposobnost pružanja usluga pouzdano i točno; reagiranje: volja za pomoći korisnicima i pružanje brze usluge; uvjerljivost: znanje i ljubaznost zaposlenika i njihova sposobnost da inspiriraju povjerenje (...); empatija: briga, individualizirana pažnja koju ustanova pokazuje prema svojim korisnicima“.<sup>19</sup>

### 3. 3. Knjižnica i turizam

Prema nekim istraživanjima, kultura je tek na 6. mjestu po važnosti u turizmu, iza odmora na moru, zabave, prirodnih ljepota, novih iskustava i blizine, navedena kao razlog posjećivanja Hrvatske.<sup>20</sup> Takvo stanje stvari ne čudi, jer je kulturni turizam predmetom ozbiljnijih istraživanja postao tek prije desetak godina u Hrvatskoj, kada je i otvoren Ured za razvoj kulturnog turizma Hrvatske turističke zajednice.<sup>21</sup> Problem nastaje kada se prouči definicija kulturnog turizma i shvati da knjižnice, nepravedno, izostaju iz nje – uključeni su muzeji, spomenici, povijesni i arheološki lokaliteti te nematerijalna dobra.<sup>22</sup> Knjižnice su isključene i zbog toga što se kulturni turizam orijentira na strane posjetitelje mnogo više nego na domaće te dolazi do problema zbog jezične barijere.<sup>23</sup> Ta se prepreka može premostiti

---

<sup>16</sup> Vrana, R., Kovačević, J. Percepcija korisnika o knjižnici i knjižničnim uslugama kao temelj poslovne strategije knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 56, 3(2013). Str. 26.

<sup>17</sup> Vrana, R., Kovačević, J. Percepcija korisnika o knjižnici i knjižničnim uslugama kao temelj poslovne strategije knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 56, 3(2013). Str. 27.

<sup>18</sup> Vrana, R., Kovačević, J. Percepcija korisnika o knjižnici i knjižničnim uslugama kao temelj poslovne strategije knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 56, 3(2013). Str. 29.

<sup>19</sup> Vrana, R., Kovačević, J. Percepcija korisnika o knjižnici i knjižničnim uslugama kao temelj poslovne strategije knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 56, 3(2013). Str. 30.

<sup>20</sup> Zović. I. Model razvoja narodnih knjižnica u kulturnom turizmu Istarske županije : doktorska disertacija. Zagreb : Filozofski fakultet, 2011. Str. 9.

<sup>21</sup> Zović. I. Model razvoja narodnih knjižnica u kulturnom turizmu Istarske županije : doktorska disertacija. Zagreb : Filozofski fakultet, 2011. Str. 15.

<sup>22</sup> Zović. I. Model razvoja narodnih knjižnica u kulturnom turizmu Istarske županije : doktorska disertacija. Zagreb : Filozofski fakultet, 2011. Str. 15.

<sup>23</sup> Zović. I. Model razvoja narodnih knjižnica u kulturnom turizmu Istarske županije : doktorska disertacija. Zagreb : Filozofski fakultet, 2011. Str. 15.

korištenjem drugog jezika – onog vizualnog. Izložbe u knjižnicama mogu pružiti određene obavijesti i imati promidžbenu i obrazovnu ulogu. One mogu biti u stalnom postavu, povremene, pokretne ili velike tematske izložbe.<sup>24</sup> Značajni aspekt kulturnog turizma je zavičajna zbirka jer ona okuplja cjelokupnu građu objavljenu na nekom području, o nekom području i radove autora određenog područja.

---

<sup>24</sup> Zović. I. Model razvoja narodnih knjižnica u kulturnom turizmu Istarske županije : doktorska disertacija. Zagreb : Filozofski fakultet, 2011. Str. 46.

### 3. OPĆINA TISNO I USTROJSTVO KNJIŽNICE NA OTOKU

#### 3.1. Povijest Općine Tisno

„Na dvi bande“ najjednostavniji je način da se opiše posebnost Općine Tisno i samog mjesta Tisna koje se nalazi dijelom na otoku, a dijelom na kopnu. Općinu Tisno čine dva kopnena mjesta (Dazlina i Dubrava kod Tisna) s nešto manje od 250 stanovnika i tri otočna mjesta (Tisno, Jezera i Betina) koji su, prema popisu stanovništva iz 2011. brojili umalo 3000 stanovnika. Najveće mjesto Općine, Tisno, dijeli morski tjesnac nad kojim se nadvio poznati tišnjanski most sagrađen početkom 18. stoljeća. U međuvremenu je stari drveni most krajem 1960-ih zamijenjen pomičnim mostom, tako krateći put brodovima koji bi inače morali prelaziti više od 23 nautičkih milja okolo otoka Murtera. Most je nekoliko puta obnavljan i danas slovi kao simbol Tisna i prva asocijacija na njega.<sup>25</sup>

Najstariji dokaz da je područje Općine Tisno bilo naseljeno još u antici ruševine su rimske vile rustice s prijelaza 2./3. stoljeće, koja se nalazi u mjestu Ivinju kod Tisnog, i trobrodna bazilika iz 5. stoljeća.<sup>26</sup>

Pretpostavlja se da je otok naseljen u periodu turskih osvajanja. Smatra se da je obližnje stanovništvo prvotno koristilo otok samo u periodima kada su turski pljačkaški pohodi bili najsnažniji te bi se vraćali na kopno čim bi opasnost prošla. Vjerojatno je taj proces preseljenja iz Oštrice, Ivinja i Dazline trajao godinama. Godine 1475. sagrađena je obrambena utvrda, potaknuta mletačkom upravom, na mjestu gdje je otok najbliži kopnu koje nije bilo dublje od nekoliko metara. Nakon turskog rušenja i paljenja crkve sv. Martina u Ivinju počinje intenzivnije naseljavanje otočkog dijela.

Mjesto Tisno, najmlađe na otoku, ime je dobilo zbog tjesnaca koji odvaja kopno od otoka. Najstariji hrvatski naziv Tishno nalazi se na nacrtu iz 1567., a kasnije se mijenjalo nekoliko puta – Tisno za vrijeme Austougarske, talijanski Stretto, Tijesno za vrijeme Jugoslavije, i na kraju povratak na originalno ime nakon osamostaljenja Republike Hrvatske.

---

<sup>25</sup> Službene stranice Općine Tisno. Dostupno na: <http://www.tisno.hr/stranice/opcina-tisno/60.html>

<sup>26</sup> Otok Murter. Dostupno na: [http://www.otok-murter.hr/hr/tisno/povijest\\_i\\_kultura-15](http://www.otok-murter.hr/hr/tisno/povijest_i_kultura-15)

Tijekom 18. stoljeća u Tisno su se doselile bogate obitelji iz Italije koje su u nasljeđe ostavile 11 vila, od kojih je palača Katunarić današnje sjedište uprave Općine Tisno, ali i prostor namijenjen za Narodnu knjižnicu i čitaonicu (Slika 1.).



**Slika 1. Palača Katunarić**

### **3.2. Općina od kraja 1960-ih naovamo – orijentacija prema turizmu**

Prije nekoliko godina Općina Tisno je proslavila je 200 godina postojanja, a u tih su se 200 godina dogodile brojne promjene u demografskoj slici naselja i zanimanja stanovnika. Prvotna zanimanja stanovnika Općine su bila vezana uz gospodarstvo. Stanovnici su se uglavnom bavili poljoprivredom, ribarstvom i stočarstvom, a dolaskom talijanskih obitelji, područje je postalo i trgovačko središte. Do kraja 19. stoljeća najčešće je zanimanje bilo povezano s maslinama i uzgojem loze maraštine. Statistike govore da je na području Općine nekada bilo gotovo više goveda nego stanovnika, dok se prema popisu iz 2003. na području cijeloga otoka Murtera i kopnenom području Općine Tisno bilježi svega 27 magaraca i mazgi. Iako je Tisno prvo od mjesta na otoku započelo bavljenje turizmom, već u 19. stoljeću, pravi

je procvat turizam doživio nakon izgradnje Jadranske magistrale, koja je do zaleđa Tisna dovedena između 1959. do 1963.<sup>27</sup>

Danas se na području Općine nalaze dva hotela, mnogo apartmanskog smještaja, autokampovi i nekolicina radničkih odmarališta, nasljeđa Jugoslavije. Jedno od tih odmarališta, ono Inino, danas je prenamijenjeno za goste inozemnih festivala elektronske glazbe: Love International, Electric Elephant, Suncebeat, Movement Croatia, Soundwave, Defected Croatia, Emerging Croatia i Dekmantel (Slika 2.). Procjenjuje se da je broj posjetitelja 2016. godine na ovim festivalima premašio dvadeset tisuća.<sup>28</sup>



**Slika 2. Garden Festival u Tisnom**

Zanimljiva je i vijest iz listopada 2016. godine kada je obilježeno milijunto noćenje na Murteru, otoku koji uključuje dvije općine – tišnjansku i murtersku.<sup>29</sup> Za dosizanje ovoga

---

<sup>27</sup> Službene stranice Općine Tisno. Dostupno na: <http://www.tisno.hr/stranice/iz-povijesti-opcine-tisno/50.html>

<sup>28</sup> Najavljena festivalska sezona 2016: 8 festivala u trajanju 77 dana. Dostupno na: <http://www.tisno.hr/clanci/najavljena-festivalska-sezona-2016-8-festivala-u-trajanju-77-dana/374.html>

<sup>29</sup> Proslavljeno milijun noćenja na Murteru. Dostupno na: <http://sibenskiportal.rtl.hr/2016/10/03/proslavljeno-milijun-nocenja-na-murteru/>

rekorda može se zahvaliti sunčanim danima i prirodnim ljepotama, ali i sve raznovrsnijem turističkom i kulturnom sadržaju koji otok pruža.

### **3.3. Strategija razvoja Općine Tisno**

Misija<sup>30</sup> općinske uprave Općine Tisno je „efikasno, pravodobno i kvalitetno izvršavanje funkcija i zadataka sukladno odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i ostale zakonske regulative“. Naglasak je na unapređenju kvalitete života i rada, usavršavanju pružanja usluga, transparentnost pri donošenju odluka i uključivanju građana u iste, i ono najbitnije, osiguravanje da „kao mjesto življenja bio poželjna i sigurna općina u kojoj je ugodno živjeti i raditi“. Strateški ciljevi orijentirani su na gospodarstvo, infrastrukturu, poticanje turizma, zaštitu okoliša, zaštitu baštine, poboljšanje životnog standarda, socijalna i zdravstvena briga o građanima, poticanje sportskih aktivnosti, briga o najmlađim i najstarijim članovima zajednice. Otvorenje Narodne knjižnice i čitaonice Tisno doprinosi mnogim ciljevima ovdje navedenim.

### **3.4. Povijest knjižnice**

Pučke se knjižnice se u Dalmaciji otvaraju u drugoj polovici 19. stoljeća, a prva zabilježena dalmatinska seoska čitaonica nalazi se u mjestu Murteru. Osnovana je 1866. godine pod nazivom Društvo seoske izobraženosti, a zapisi svjedoče o danas neuobičajenom načinu plaćanja članarine – u maslinama ili u ulju.<sup>31</sup> Stanovnici Tisna su zasigurno bili u toku s političkim i kulturnim preporodnim zbivanjima, budući da je tišnjanski Prijateljski skup osnovan 1873. godine.<sup>32</sup> Politička previranja i sukob narodnjaka i autonomaša nakon općinskih izbora, uzrokovao je odvajanje autonomaša iz Prijateljskog skupa i osnivanje Societa di progresso (Naprednog društva). Prijateljski skup je ubrzo ime promijenio u Hrvatski skup, koji je pretplaćen na gotovo sve novine na hrvatskom jeziku (Vijenac, Hrvatska vila, Iskra, Obzor i dr.). Značaj Hrvatskog skupa vezan je uz opismenjivanje i obrazovanje težaka, ali i buđenje nacionalne svijesti. Raspravljalo se i o drugim temama

---

<sup>30</sup> Misija i vizija Općine Tisno. Dostupno na: <http://www.tisno.hr/stranice/misija-i-vizija/17.html> (Datum pristupa: 09.01.2017.)

<sup>31</sup> Narodna knjižnica i čitaonica Murter. Dostupno na: <http://www.nkcm.hr/stranice/iz-povijesti-knjiznice/2.html>

<sup>32</sup> Narodna knjižnica i čitaonica Tisno. Dostupno na: <http://nkc-tisno.hr/index.php/povijest-knjiznice>



važnim za razvoj zajednice – od poljoprivrede i trgovine do uređenja mjesta. Nabavljale su se društvene igre, prostor Skupa koristio se i kao prostor za zabavu i održavanje predstava. Godine 1905. Tisno dobiva još jednu čitaonicu – Pučku hrvatsku knjižnicu osnovanu pod okriljem društva Hrvatski Sokol. Nakon osnivanja Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, Hrvatski skup ime mijenja u Jugoslavenski skup te prestaje djelovati 1939. zbog radikalnog smanjenja članova. Razdoblje Drugog svjetskog rata označava stagnaciju rada Narodne čitaonice, koja 1964. prima veliku donaciju lokalnog ljekarnika i uglednika Ante Obratova. Nekoliko je desetljeća ulogu knjižnice na sebe preuzelo Glazbeno društvo Hartić, a nova, današnja Knjižnica otvorena je 19. prosinca 2014. nakon mnogo truda (Slika 3.).



Slika 3. Načelnik Ivan Klarin na otvorenju Knjižnice

### **3.5. Posebnosti knjižnica u malim sredinama**

Gradske su knjižnice u vrlo zahvalnome položaju jer se često kvaliteta knjižnice uspoređuje s brojem korisnika. Knjižnice u malim turističkim sredinama brojem korisnika mogu konkurirati samo u ljetnim mjesecima kada velik broj njih omogućava korisnicima iz



drugih mjesta ili iz inozemstva učlanjenje u knjižnicu. S druge strane, manji broj korisnika znači da osoblje knjižnice ima veće mogućnosti u što intimnijem radu. Za knjižnice u malim sredinama karakteristično je uključivanje svih dobnih skupina u rad Knjižnice – rad s djecom, rad s umirovljenicima, rad s korisnicima Doma za starije osobe Tisno. Zaposlenice Knjižnice nekoliko puta mjesečno posjećuju Dom za starije osobe i omogućavaju njegovim korisnicima učlanjenje i besplatnu posudbu knjiga – uz besplatnu dostavu. Isto tako, bitno je knjižnične usluge omogućiti i stanovnicima udaljenijih područja, Dubrave kod Tisna i Dazline, dovodeći Knjižnicu do kućnog praga svakog korisnika. Kako to izgleda? Zaposlenice koriste svoj vlastiti automobil, prepun naručenih knjiga i onih koje su preporučene, kako bi dostavile građu u desetak kilometara udaljena naselja.

### **3.6. Misija i vizija, strategija knjižnice i njezini ciljevi**

Narodna knjižnica i čitaonica Tisno svojim Statutom<sup>33</sup> regulira najčešće djelatnosti, Čl. 7:

- nabavu knjižnične građe
- stručnu obradu, čuvanje i zaštitu knjižnične građe, te provođenje mjera zaštite knjižnične građe koja je kulturno dobro
- izradu biltena, kataloga, bibliografija i drugih informacijskih pomagala
- sudjelovanje u izradi skupnih kataloga i baza podataka
- omogućavanje pristupačnosti knjižnične građe i informacija korisnicima prema njihovim potrebama i zahtjevima
- osiguravanje korištenja i posudbe knjižnične građe te protok informacija
- poticanje i pomoć korisnicima pri izboru i korištenju knjižnične građe, informacijskih pomagala i izvora, te
- vođenje dokumentacije o građi i korisnicima.

Člankom 21. Knjižnica se osigurava na financijskom planu, navodeći da se sredstva za rad prvenstveno izdvajaju iz proračuna Općine Tisno, a mogu se osigurati i proračunima Šibensko – kninske županije, Ministarstva kulture, članarinama korisnika te raznim sponzorstvima i darovima. Isto tako, naglašava se Člankom 36. da je rad Knjižnice javan i da

---

<sup>33</sup> Statut narodne knjižnice i čitaonice Tisno. Dostupno na: <http://nkc-tisno.hr/index.php/dokumenti/vazeci-akti>

je njezina obveza upoznati sve zainteresirane, uključujući i članove i potencijalne članove, o ostvarivanju njihovih prava, načinima pružanja knjižničnih usluga te davanjem informacija na web stranici.

Da su tome vjerni, dokazuje i vrlo bitan Pravilnik o pružanju usluga<sup>34</sup>, isto tako dostupan na internetskoj adresi Knjižnice. Člankom 3. se naglašava da Knjižnica služi zadovoljavanju kulturnih i rekreativnih potreba stanovništva, poticanju i širenju općeg obrazovanja, stručnog i znanstvenog rada, informiranja, odlučivanja i demokratizacije društva. Knjižnica je obavijesno središte, a njezine službe zasnivaju se na jednakosti pristupa svima bez obzira na dob, spol, profesiju, društveni i drugi status. Definirane su i knjižnične usluge Člankom 6.:

- posudba knjižnične građe iz svoga fonda,
- međuknjižnična posudba,
- čitaonica za tisak,
- pristup internetu,
- informacijska pretraživanja:
- iz fonda Knjižnice
- elektroničkih izvora
- edukacija korisnika o metodama i tehnikama korištenja knjižničnih izvora
- uporaba računala za pisanje, skeniranje i sl.
- kopiranje knjižnične građe (fotokopiranje, kopiranje na vanjske memorijske jedinice, skeniranje).

Sljedeći članak govori o mogućnostima unaprjeđenja usluga i uvođenja novih prema potrebama korisnika.

Važan akt je i Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu<sup>35</sup>, koji Člankom 12. Knjižnicu dijeli na Odjel za djecu i mlade, Odjel za odrasle, Čitaonicu i Igraonicu za najmlađe sa edukativnim igračkama i slikovnicama. Definiraju se temeljni zadaci stručnog osoblja na Odjelu za odrasle (pružanje informacija o knjižničnom fondu, obrada građe, popunjavanje zbirki, upis korisnika,

---

<sup>34</sup> Pravilnik o pružanju usluga. Dostupno na: <http://nkc-tisno.hr/index.php/dokumenti/vazeci-akti>

<sup>35</sup> Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu. Dostupno na: <http://nkc-tisno.hr/index.php/dokumenti/vazeci-akti>

posudba i rezervacija građe, međuknjižnične usluge, organiziranje čitaonice, itd.) i Odjelu za djecu i mlade te zadaci vezani uz brigu o nabavi i obradi građe.

### 3.7. Aktivnosti knjižnice

U Knjižnici aktivno djeluje dječja glumačka skupina Žvelta pod vodstvom Mirele Klarin Petrina, knjižničarke u Narodnoj knjižnici i čitaonici Tisno. Prema njezinim riječima, glumačka skupina je osnovana kako bi obogatila kulturna turistička ponuda, ali i kako bi se djeca koja ljeti posjećuju Tisno družila s domaćim stanovništvom i aktivno provela svoje praznike. A opet, glumačka družina nastavlja svoj rad i u zimskim mjesecima, kada priređuje nastupe povodom blagdana i raznih proslava. Vrijednost Žvelte je i u tome da organizira radionice na kojima se šiju kostimi, izrađuju rekviziti i scena, ali i ostavlja prostor da djeca sama stvaraju svoje igrokaze (Slika 4.). Najveće bogatstvo za zajednicu se krije u ciljevima koji su postavljeni: „druženje, približavanje jednih drugima, toleriranje različitosti, podizanje empatije prema drugima. Osim toga i otkrivanje talenata, ostvarivanje kroz kreativnost, bilo kroz pisanje, glumu, crtanje, izrade scenografije i dr.“<sup>36</sup>



**Slika 4. Nastup glumačke družine Žvelta**

<sup>36</sup> Mala glumačka skupina Žvelta. Dostupno na: <http://nkc-tisno.hr/index.php/aktivnosti/mala-glumacka-skupina-zvelta>

Druga aktivnost koja je nastala zahvaljujući zaposlenicama Knjižnice je čitateljski klub imena SUK – slovo u kamenu. Osim lako pamtljivog akronima, riječ suk u Jezerima označava komad drveta. U samo nekoliko mjeseci postojanja SUK je došao do brojke od 17 članova, točnije članica, koje se jednom mjesečno nalaze i razgovaraju o unaprijed dogovorenoj lektiri. Budući da su članice rasprostranjene diljem Općine, mjesto susreta se svakoga mjeseca rotacijski mijenja. Dosad se čitalo: Susjed Marije Vujčić, Voda za slonove Sare Gruen, Sin Joa Nesboa i dva romana Juliana Fellowesa – Prošlo nesavršeno vrijeme i Snobovi (Slika 5.).



**Slika 5. Čitateljice SUK-a u Muzeju betinske drvene brodogradnje**

U Knjižnici se organiziraju i tečajevi stranih jezika, već drugu godinu zaredom. Nastavnici su visoko obrazovani stručnjaci s certifikatima koji održavaju tečajeve iz njemačkog i engleskog jezika za djecu i odrasle.

Svake se godine obilježava i Mjesec hrvatske knjige, Noć knjige, ali i neki datumi važni za Općinu. Primjerice, 11. studeni je dan sv. Martina, zaštitnika Općine Tisno. Taj se dan posebno obilježava i u Knjižnici - uz Likovno-literarni natječaj na temu „Misto moje drago“. Na natječaju mogu sudjelovati svi zainteresirani, a radovi mogu biti prozni, poetski ili likovni. Pobjednici, osim objavljivanja svojih radova i tiskovnim i elektroničkim medijima, dobivaju i novčane nagrade.

Ovakvim se manifestacijama u pravilu najviše raduju djeca, a za njih „tete knjižničarke“ organiziraju niz događaja: bajkaonicu – čitanje bajki, gdje glavnu ulogu preuzima ravnateljica knjižnice Silvija Ćurić, likovne radionice povodom Adventa i Uskrsa, izrada čizmica za sv. Nikolu, proslava Svjetskog dana zaštite okoliša.

## **4. ISTRAŽIVANJE**

### **4.1. Ciljevi istraživanja i hipoteze**

Osnovna hipoteza istraživanja bila je da je Narodna knjižnica i čitaonica Tisno mjesto susreta članova zajednice i da su njezino otvaranje 2014. i dosadašnji rad izazvali osjećaj zadovoljstva korisnika i posjetitelja Knjižnice.

Cilj istraživanja bio je definiranje:

- profila posjetitelja i korisnika knjižnice,
- razloga posjećivanja knjižnice i najrelevantnijih usluga,
- općeg mišljenja o Knjižnici i njezinom fondu,
- korisnosti popratnih knjižničnih usluga,
- korisničkih stavova o knjižnici,
- potencijalnog prostora za napredak i promjene u radu.

### **4.2. Metodologija istraživanja**

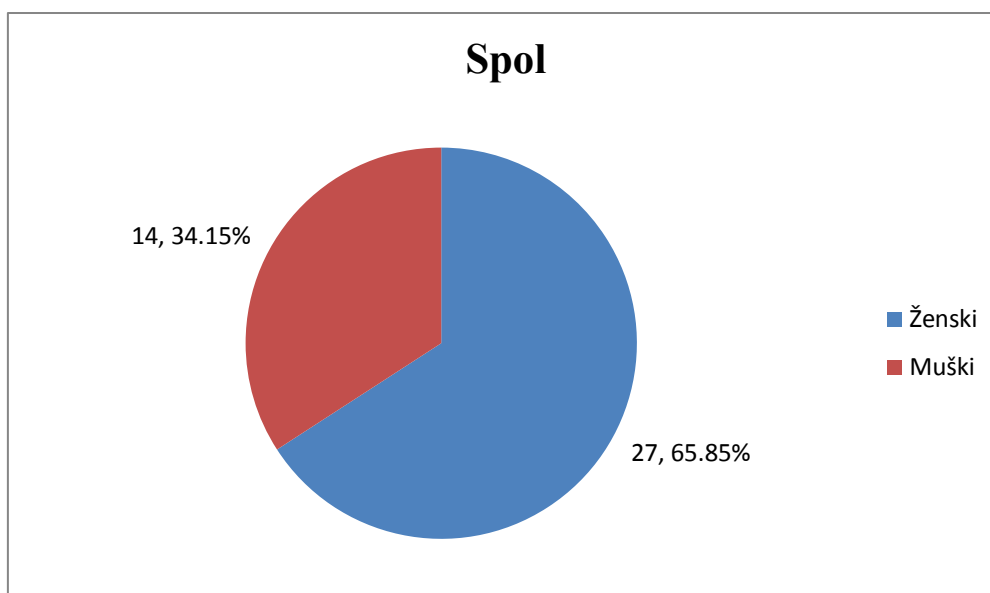
Za ovo se istraživanje primijenila metoda anketiranja putem anonimnog upitnika. Anketni upitnik sastojao se od 32 pitanja s ponuđenim i otvorenim odgovorima te mješovitim odgovorima. Na nekoliko je pitanja bilo moguće odgovoriti višestrukim odabirom. Uz pomoć zaposlenika Knjižnice, anketni upitnici su se ispunjavali u samoj Knjižnici, a u dogovoru s ravnateljicom Osnovne škole Vjekoslava Kaleba u Tisnom, upitnici su podijeljeni i u 3., 4., 7. i 8. razredu. Anketiranje je provedeno u listopadu 2016. na uzorku od 50 ispitanika. Rezultati anketiranja obrađeni su ručno.

### **4.3. Rezultati istraživanja**

Od ukupno 50 ispitanika, 41 anketni upitnika uspješno je ispunjen i obrađen. Zaprimito je i 6 anonimnih anketnih listića koje su ispunile osobe starije od 15 godina, različitih profila. Budući da je taj uzorak bio oskudan, anketni listići osoba starijih od 15 godina nisu uključeni u ovo istraživanje.

#### **3.3.1. Spol**

Prvo pitanje anketnog upitnika bilo je vezano uz spol. Ukupno je 27 osoba ženskog spola (65,85 %) i 14 osoba muškog spola (34,15 %) sudjelovalo u istraživanju (Grafikon 1.).



**Grafikon 1.** Ispitanici prema spolu

### 3.3.2. Dob

U drugom pitanju ispitanici su unosili svoju dob. Najviše ispitanika su korisnici do 18-e godine života, njih ukupno 85 % (41 ispitanik): čak 26 % ispitanika (11 ispitanika) na pitanje dobi odgovara s 13, slijedi 9 godina i 21 % ispitanika (9 ispitanika), i 14 % ispitanika (njih 6) u dobi od 8 godina. (Grafikon 2.). Ispitanika u dobi od 12 godina bilo je 5 (12 %), isto toliko i ispitanika od 14 godina, desetogodišnjaka je bilo dvoje (4 %), a jedanaestogodišnjak samo jedan (1 %).

Dob	Broj ispitanika
8	6
9	9
10	2
11	1
12	5
13	11
14	5

**Tabela 1.** Ispitanici prema dobi

### 3.3.3. Stupanj obrazovanja

Treće pitanje u anketnom upitniku odnosilo se na stupanj obrazovanja. Ispitanici su u potpunosti izjavili da pohađaju osnovnu školu (41 ispitanik, 100 %). Ostale ponuđene odgovore, srednja stručna sprema, visoka stručna sprema i viša stručna sprema, nije odabrala niti jedna osoba.

### 3.3.4. Razlozi dolaska u knjižnicu

U četvrtom pitanju istraživali su se najčešći razlozi dolaska u knjižnicu. Korisnicima je bilo naglašeno da mogu odabirati višestruke odgovore. Najčešći razlozi dolaska u knjižnicu su: posudba knjiga, korištenje računala, posjet dječjem odjelu i traženje informacija (Tabela 1.).

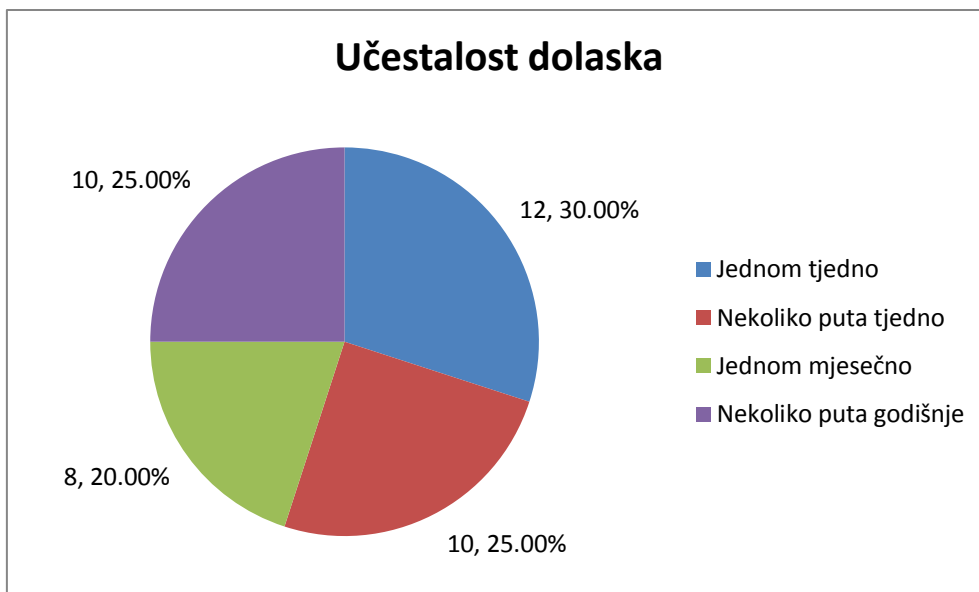
Ponuđene knjižnične usluge	Broj i postotak korisnika
Posudba knjiga	359 (89,7 %)
Traženje informacija	1 (25,6 %)
Čitanje novina	1 (2,6 %)
Posudba CD-a/DVD-a	4 (9,1 %)
Korištenje čitaonice	5 (11,4 %)
Korištenje računala	13 (29,5 %)
Posjet dječjem odjelu	11 (28,2 %)

Tabela 1. Razlozi dolaska u knjižnicu

### 3.3.5. Posjećenost knjižnice

Peto pitanje se odnosilo na korisničku učestalost dolazaka u knjižnicu. Korisnici najčešće knjižnicu posjećuju jednom tjedno – 12 ispitanika ili 30,00 %. Nekoliko puta tjedno knjižnicu posjećuje 10 korisnika, 25,00 %. Jednom mjesečno knjižnicu posjećuje 20,00 % ispitanika ili njih 8, a nekoliko puta godišnje 10 ispitanika, tj. njih 25,00 % (Grafikon 2.).

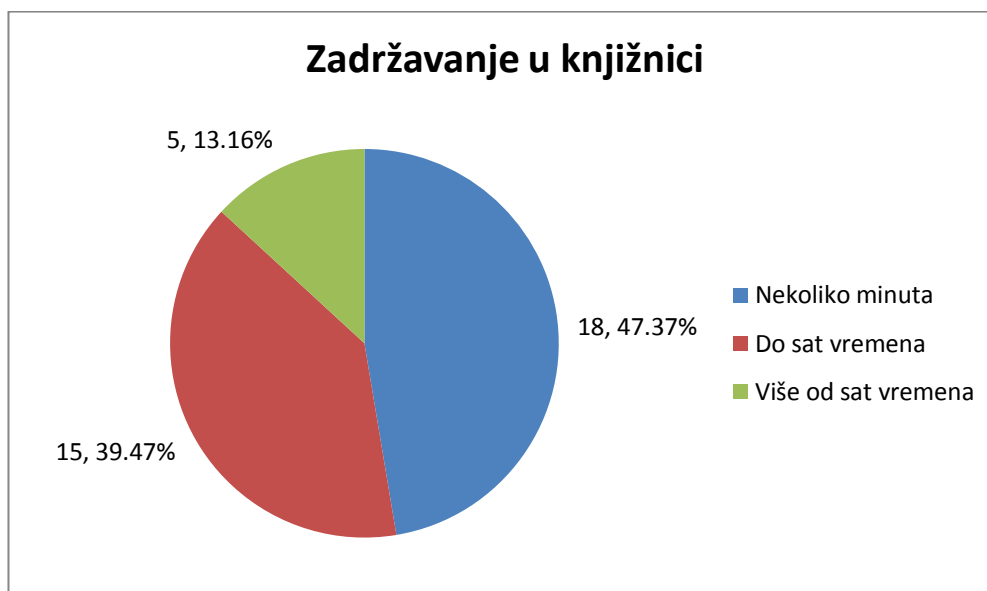




**Grafikon 2.** Učestalost dolazaka

#### 3.3.6. Zadržavanje u knjižnici

Šesto pitanje bilo je povezano s količinom vremena koju posjetitelji knjižnice odvajaju za nju. Najveći broj ispitanika odgovorio je da se u knjižnici zadržava do nekoliko minuta (47,37 %, tj. 18 ispitanika), slijedi odgovor do sat vremena (39,47 %, tj. 15 ispitanika) i na začelju više od sat vremena (13,16 %, tj. 5 ispitanika) (Grafikon 3.).

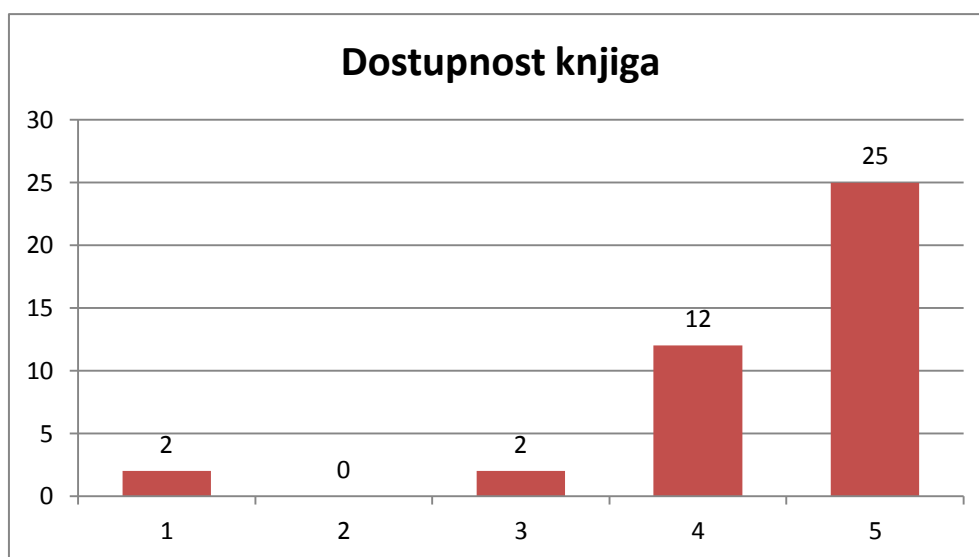


**Grafikon 3.** Vrijeme povedeno u knjižnici

Sljedeća su pitanja bila postavljena u linearnoj osi, s mogućnošću odgovora od 1 do 5, gdje je 1 bila najniža ocjena, a 5 najviša.

### 3.3.7. Dostupnost knjiga

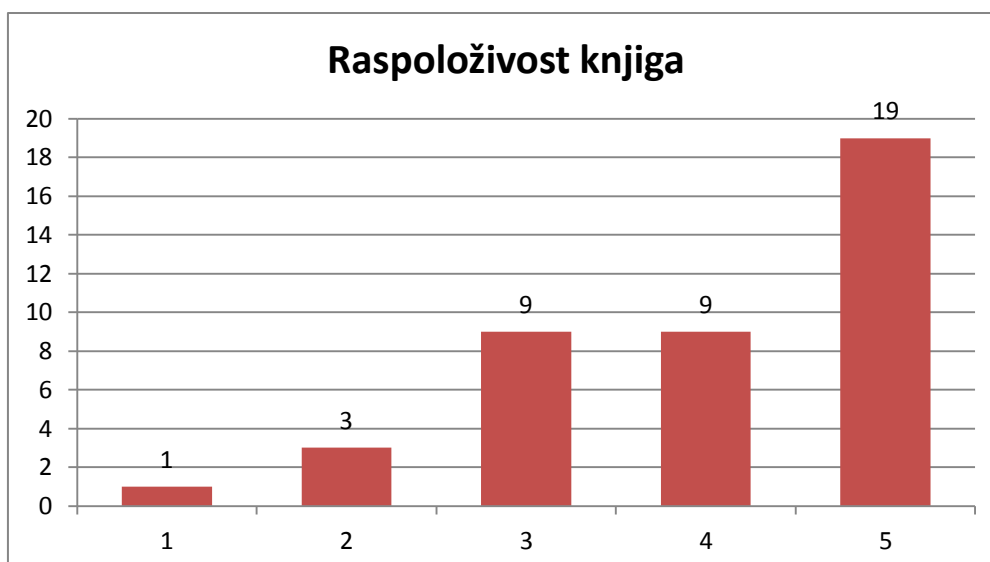
Sedmo pitanje je sadržavalo i objašnjenje: „u većem broju slučajeva Knjižnica posjeduje građu koja me zanima“. Ukupno 25 ispitanika, tj. 60,97 %, odgovorilo je s najvišom mogućom ocjenom. Ocjenu 4 dalo je 12 ispitanika (29,26 %), ocjenu 3 zaokružilo je 2 ispitanika (4,87 %), a ocjenu 2 nije odabrao niti jedan ispitanik. Dvoje je korisnika označilo dostupnost knjiga negativnom ocjenom, 4,87 % (Grafikon 4.).



**Grafikon 4.** Dostupnost knjiga

### 3.3.8. Raspoloživost knjiga

Ovo pitanje bilo je pojašnjeno: Knjižnica na policama posjeduje dovoljan broj primjeraka svake pojedine građe. Ispitanici su ponovno odgovorili pozitivno: 19 ispitanika (43,2 %) s ocjenom 5 i 9 ispitanika (21,95 %) s ocjenama 3 i 4. Ocjenu 2 dala su 3 ispitanika (7,31 %), a ocjenu 1 jedan ispitanik (2,43 %) (Grafikon 5.).



**Grafikon 5.** Raspoloživost knjiga

### 3.3.9. Zadovoljstvo zbirkom knjiga

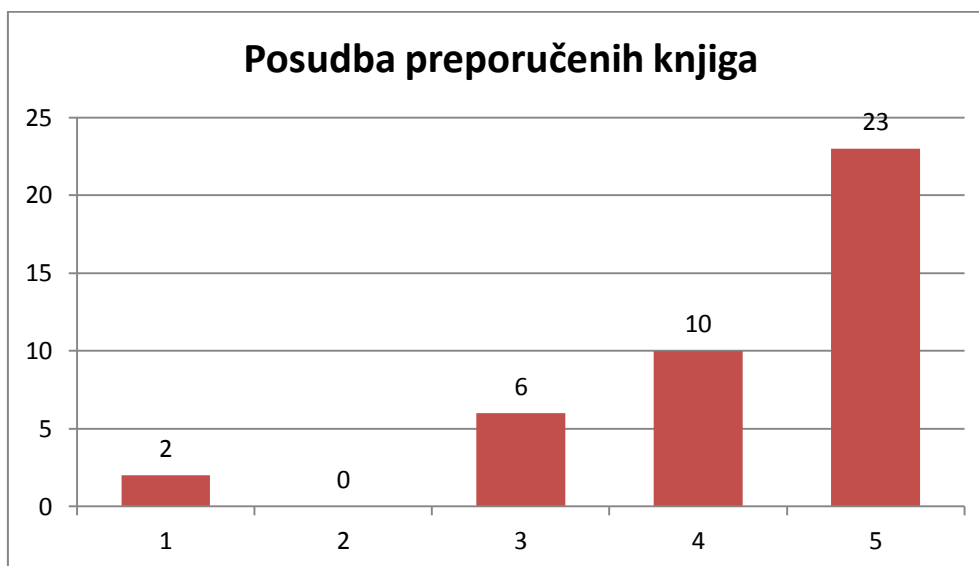
Korisnici Narodne knjižnice i čitaonice Tisno u većem broju su zadovoljni zbirkom knjiga – njih 23 (56,09 %) odabralo je ocjenu 5, 16 (39,02 %) ocjenu 4. Ocjenu 3 i 2 dali su po jedan ispitanik (2,43 %), a ocjenu nedovoljan niti jedan ispitanik (Grafikon 6.).



**Grafikon 6.** Zadovoljstvo zbirkom knjiga

### 3.3.10. Posudba preporučenih knjiga

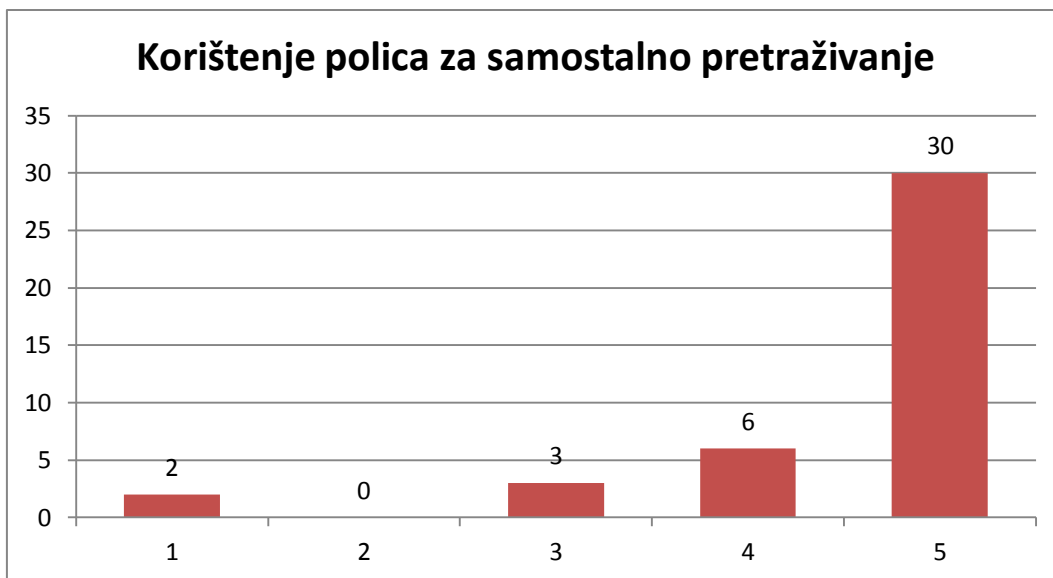
Velik broj ispitanika, njih 56,09 % s ocjenom 5 (23 ispitanika), odgovorilo je da posuđuje knjige koje su u Knjižnici na istaknutom mjestu kao nove ili preporučene. Ocjenu 4 zaokružilo je 10 ispitanika (24,39 %), ocjenu 3 šest ispitanika (14,63 %), ocjenu 1 dva ispitanika (4,87 %), a ocjenu 2 niti jedan ispitanik (Grafikon 7.).



**Grafikon 7.** Posudba preporučenih knjiga

### 3.3.11. Korištenje polica za samostalno pretraživanje

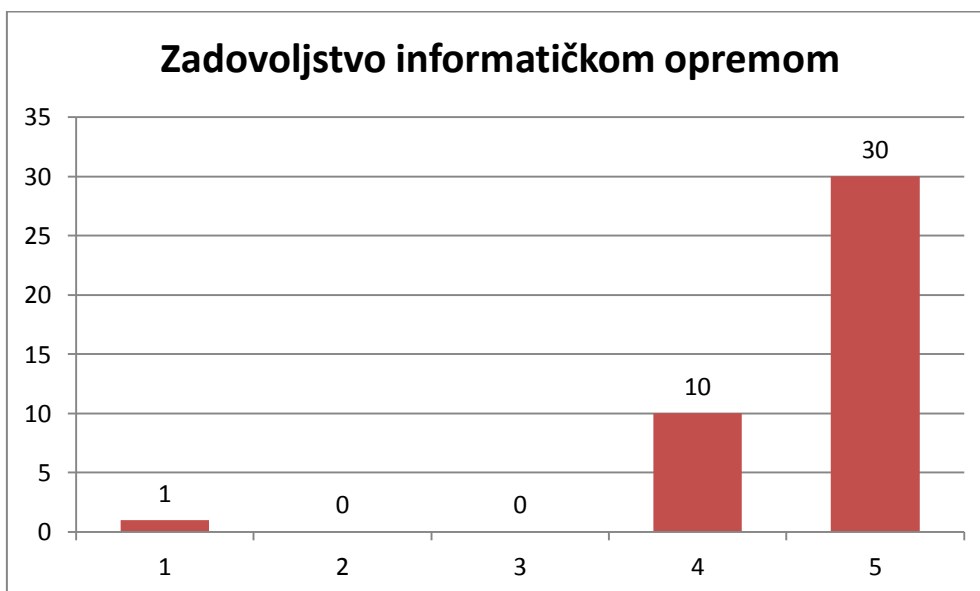
Iako korisnici često posuđuju preporučene knjige, njih je 73,17 % (30 ispitanika) ustvrdilo da koristi police kako bi samostalno pretraživali građu. Ocjenu 4 dalo je 6 ispitanika (14,63 %), ocjenu 3 tri ispitanika (7,31 %), ocjenu 1 dva ispitanika (4,87 %), a ocjenu 2 niti jedan ispitanik (Grafikon 8.).



**Grafikon 8.** Korištenje polica za samostalno pretraživanje

### 3.3.12. Zadovoljstvo informatičkom opremom knjižnice

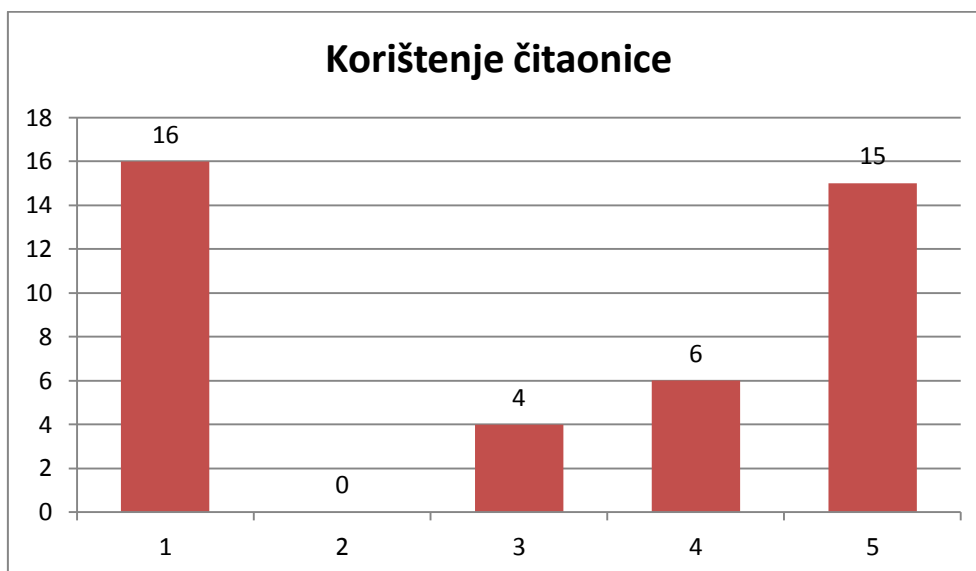
Dvanaesto pitanje bilo je vezano uz informatičku opremljenost. Većina korisnika, 73,17 % (30 ispitanika) odabrala je ocjenu 5, slijedi 24,39 % (10 ispitanika) s ocjenom 4, jedan ispitanik (2,43 %) koji je informatičku opremu ocijenio s 1 i niti jedan ispitanik koji ju je ocijenio s 2 ili 3 (Grafikon 9.).



**Grafikon 9.** Zadovoljstvo informatičkom opremom knjižnice

### 3.3.13. Korištenje čitaonice

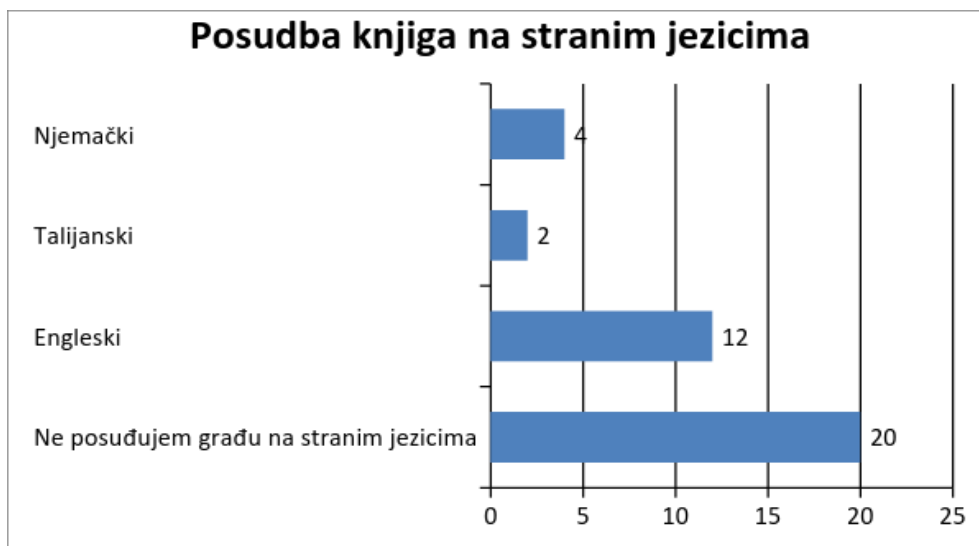
Sljedeće je pitanje bilo usmjereno na korištenje prostorija knjižnice za čitanje građe koju ona posjeduje. Rezultati su bili krajnji – 16 ispitanika (39,02 %) odgovorilo je s 1 i 15 ispitanika (36,58 %) odgovorilo je s ocjenom 5. Šest je osoba (14,63 %) odgovorilo s ocjenom 4, četvero (9,75 %) s ocjenom 3, a niti jedan ispitanik nije zaokružio ocjenu 2 (Grafikon 10.).



**Grafikon 10.** Korištenje čitaonice

### 3.3.14. Posudba građe na stranim jezicima

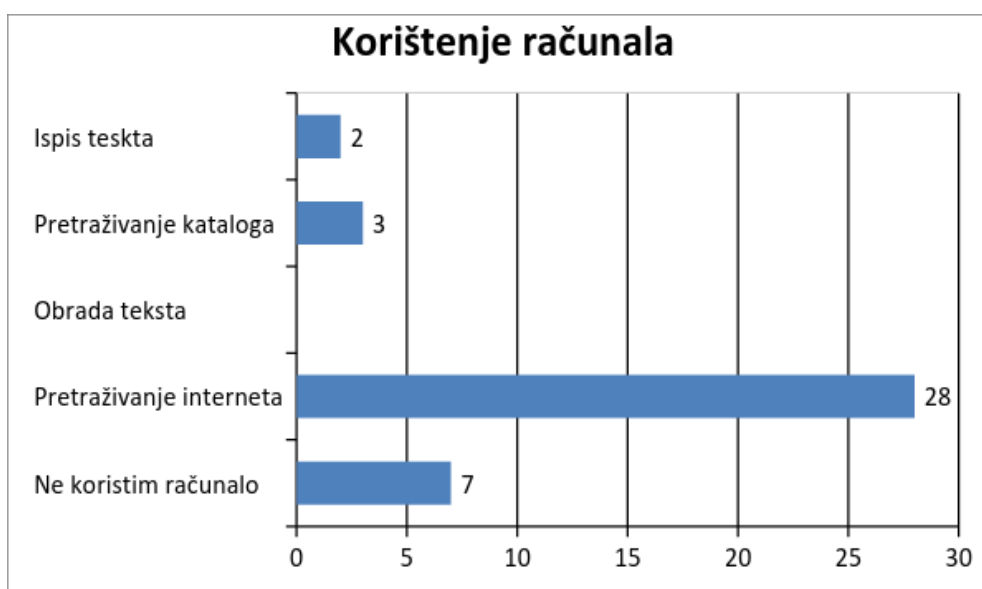
Iako knjižnica posjeduje građu na stranim jezicima, većina ispitanika (57,1 % ili njih 20) odgovorila je da ne posuđuje građu na stranim jezicima. Ostatak ispitanika preferira engleski (12 ispitanika ili 34,3 %), slijedi njemački (4 ispitanika ili 11,4 %) i talijanski (2 ispitanika ili 5,7 %) (Grafikon 11.).



**Grafikon 11.** Posudba građe na stranim jezicima

### 3.3.15. Korištenje računala

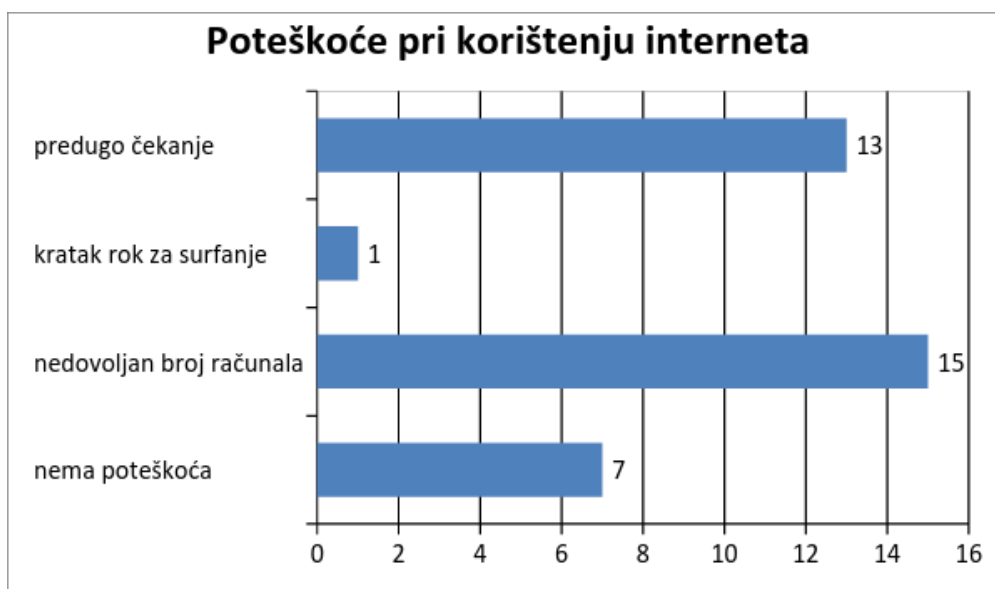
Ispitanici su u četrnaestom pitanju zaokruživali najčešće razloge korištenja knjižničnih računala. Opet su imali mogućnost višestrukog odgovaranja. Najviše je ispitanika odabralo pretraživanje interneta (75,7 % ili njih 28), zatim ispis teksta (2 ispitanika ili 5,4 %) i pretraživanje kataloga (3 ispitanika ili 8,1 %). Niti jedna osoba nije odabrala obradu teksta, a njih sedmero (18,9 %) ne koristi knjižnična računala pri posjeti (Grafikon 12.).



**Grafikon 12.** Korištenje računala

### 3.3.16. Poteškoće pri korištenju računala

Na sljedeće su pitanje odgovarali samo korisnici koji su se izjasnili da koriste knjižnična računala. Najčešća poteškoća pri korištenju računala je nedovoljan broj istih (15 ispitanika ili 44,1 %), predugo čekanje na red (13 korisnika ili 38,2 %). Kratak rok za korištenje računala naveo je jedan ispitanik (2,9 %), a da nema poteškoća 7 ispitanika (20,6 %) (Grafikon 13.).



**Grafikon 13.** Poteškoće pri korištenju računala

### 3.3.17. Dječji odjel

Sljedećih pet pitanja bilo je povezano s radom dječjeg odjela. Korisnici su zaokruživali ocjene od 1 do 5 za svako pitanje. Zbirkom knjiga zadovoljno je 55 % ispitanika (22 ispitanika), ocjenu 4 dalo je 10 ispitanika (25 %), ocjenu 3 osam ispitanika (20 %), a ocjene 1 i 2 nisu dodijeljene. Ispitanici su na pitanje o zbirci igračaka najčešće zaokruživali ocjenu 5 (20 ispitanika ili 55,6 %), zatim ocjenu 4 (6 ispitanika ili 16,7 %), ocjenu 3 (4 ispitanika ili 11,1 %), ocjenu 2 jedan ispitanik (2,8 %), a ocjenu 1 pet ispitanika (13,9 %). Igraonice koje održavaju zaposlenice Knjižnice 59,5 % ispitanika (njih 22) ocijenilo je s najvišom ocjenom, 7 ispitanika (18,9 %) s ocjenom 4, 6 ispitanika (16,2 %) s ocjenom 3, dva ispitanika (5,4 %) dalo je ocjenu 2, a niti jedan ispitanik nije zaokružio ocjenu 1. Popratni sadržaj uključivao je razna predstavljanja, likovne radionice, radionice za odrasle, psihološka savjetovanja. Dvadeset i jedan ispitanik (56,8 %) popratnom sadržaju dao je ocjenu 5, 8



ispitanika (21,6 %) ocjenu 4, 7 ispitanika (18,9 %) ocjenu 3, jedan ispitanik (2,7 %) ocjenu 1, a niti jedan ispitanik nije dao ocjenu 2. Ispitanici su kao ukupnu ocjenu dječjem odjelu u 65,8 % (25 ispitanika) dali 5, sedmero (18,4 %) dalo je 4, petero (13,2 %) ocjenu 3, jedna osoba (2,6 %) dala je ocjenu 2, a niti jedna nije odgovorila ocjenom 1 (Tablica 2.).

	1	2	3	4	5
<b>Zbirka knjiga</b>	0 (0 %)	0 (0 %)	8 (20 %)	10 (25 %)	22 (55 %)
<b>Zbirka igračaka</b>	5 (13,9 %)	1 (2,8 %)	4 (11,1 %)	6 (16,7 %)	20 (55,6%)
<b>Igraonica</b>	0 (0 %)	2 (5,4 %)	6 (16,2 %)	7 (18,9 %)	22 (59,5 %)
<b>Popratni sadržaj</b>	1 (2,7 %)	0 (0 %)	7 (18,9 %)	8 (21,6 %)	21 (56,8 %)
<b>Ukupna ocjena</b>	0 (0 %)	1 (2,6 %)	5 (13,2 %)	7 (18,4 %)	25 (65,8 %)

**Tabela 2.** Zadovoljstvo korisnika dječjim odjelom

### 3.3.18. Mrežna stranica Knjižnice

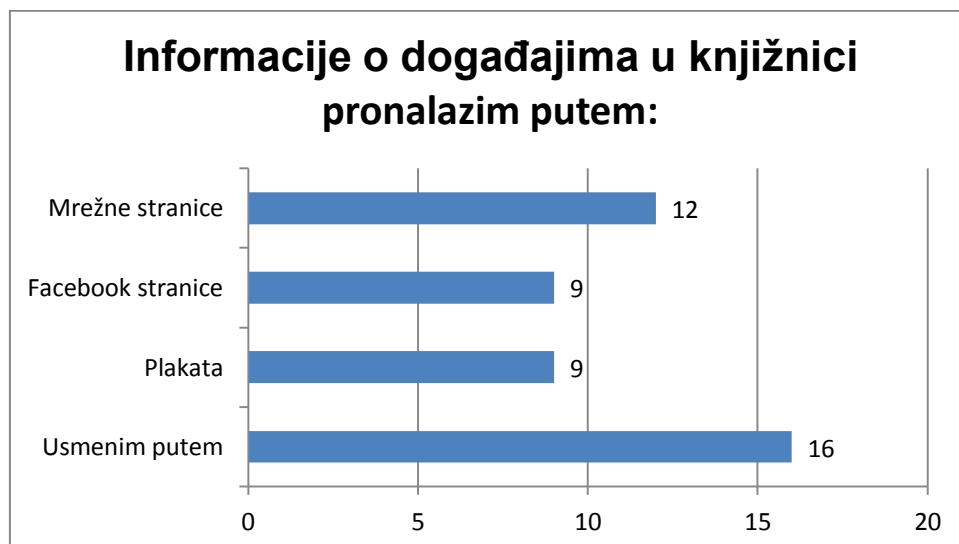
Sljedećih pet pitanja bilo je povezano s mrežnom stranicom Knjižnice. Sadržaj mrežne stranice korisnici su uglavnom ocijenili najvišom ocjenom 5 (62,06 %), ocjenu 4 dalo je osmero ispitanika (27,58 %), ocjenu 3 troje (10,39 %), a ocjene 1 i 2 niti jedan ispitanik. Izgled je prošao slično, 16 ispitanika zaokružilo je ocjenu 5 (55,2 %), 34,5 % ocjenu 4 (njih 10), trojku je zaokružilo troje ispitanika (10,3 %), a ocjene 1 i 2 niti jedan ispitanik. Ocjene 1 i 2 nisu dodijeljene niti preglednosti: 18 ispitanika ili 62,1 % odabralo je ocjenu 5, 7 ispitanika ili 24,1 % ocjenu 4, a 4 ispitanika (13,8%) odabralo je 3. Najčešća je ukupna ocjena 4 sa 16 ispitanika (55,2 %), slijedi 5 s 10 ispitanika (34,5 %) i ocjena 3 koju je dodijelilo troje ispitanika, tj. 10,3 % (Tabela 3.).

	1	2	3	4	5
<b>Sadržaj</b>	0 (0 %)	0 (0 %)	3 (10,39 %)	8 (27,58 %)	18 (62,06 %)
<b>Izgled</b>	0 (0 %)	0 (0 %)	3 (10,3 %)	10 (34,5 %)	16 (55,2 %)
<b>Korisnost</b>	0 (0 %)	0 (0 %)	4 (13,8 %)	8 (27,6 %)	17 (58,6 %)
<b>Preglednost</b>	0 (0 %)	0 (0 %)	4 (13,8 %)	7 (24,1 %)	18 (62,1 %)
<b>Ukupna ocjena</b>	0 (0 %)	0 (0 %)	3 (10,3 %)	16 (55,2 %)	10 (34,5 %)

**Tabela 3.** Zadovoljstvo korisnika mrežnom stanicom knjižnice

### 3.3.19. Informacije o događajima

Pitanje je bilo vezano uz način pronalaženja informacija o događajima u knjižnici. Najviše je ispitanika odgovorilo da informacije dobivaju usmenim putem preko drugih korisnika knjižnice (16 ispitanika ili 34,78 %). Na drugom je mjestu mrežna stranica kao izvor informacija (12 ispitanika ili 26,08 %), a treće mjesto dijele Facebook stranica i plakati izvješeni na ulazu u Knjižnicu (po 9 ispitanika svaki odgovor, tj. 19,56 %) (Grafikon 14.).



## Grafikon 14. Informacije o događajima u knjižnici

### 3.3.20. Zadovoljstvo korisnika s osobljem knjižnice

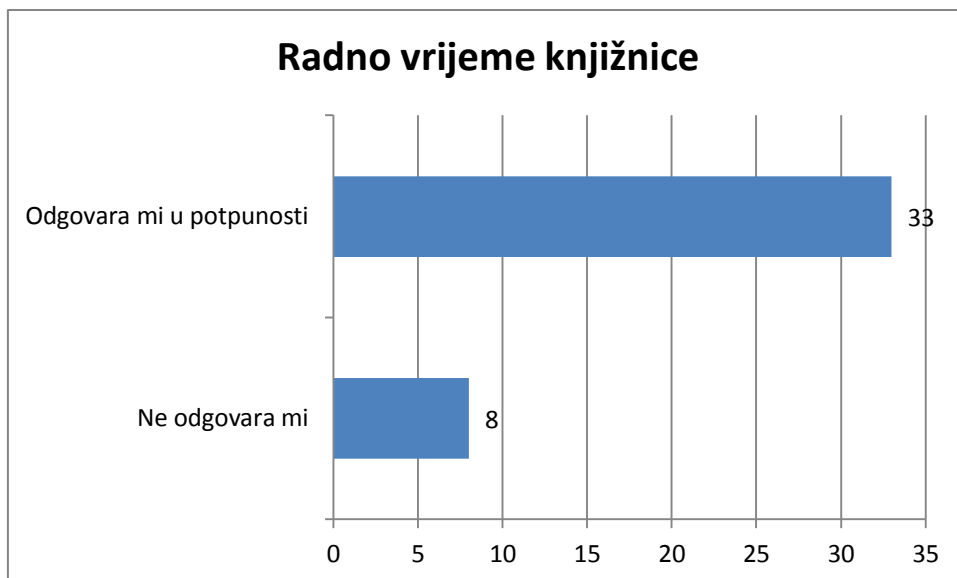
Korisnici su vrlo pozitivno ocijenili zaposlenike knjižnice. Ljubaznim ih je ocijenilo 33 korisnika (82,2 %), ocjenu 5 dalo je 6 korisnika (13,3 %), a ocjene 2 i 3 samo po jedan korisnik (2,2 %). Temeljitosti je 25 korisnika dalo ocjenu 5 (61 %), ocjenu 4 njih 12 (29,3 %), trojku četvero korisnika (9,8 %), a ocjene 1 i 2 niti jedan korisnik. Osoblje je zainteresiranim okarakteriziralo 27 korisnika (68,2 %), ocjenom 4 deset ispitanika (22,7 %), ocjenom 3 troje (6,8 %), ocjenom 1 jedan korisnik (2,3 %), a ocjenom 2 niti jedan korisnik. Stručnost je ocjenom 5 ocijenilo 75 % korisnika (njih 30), ocjenom 4 18,2 % (ili njih 8), ocjenu 2 dodijelio je jedan korisnik (2,3 %), ocjenu 1 dva korisnika (4,5 %), a ocjenu 3 niti jedan korisnik (Tabela 4.).

	1	2	3	4	5
<b>Ljubaznost</b>	0 (0 %)	1 (2,2 %)	1 (2,2 %)	6 (13,3 %)	33 (82,2 %)
<b>Temeljitos</b>	0 (0 %)	0 (0 %)	4 (9,8 %)	12 (29,3 %)	25 (61 %)
<b>Zainteresiranost</b>	1 (2,3 %)	0 (0 %)	3 (6,8 %)	10 (22,7 %)	27 (68,2 %)
<b>Stručnost</b>	2 (4,5 %)	1 (2,3 %)	0 (0 %)	8 (18,2 %)	30 (75 %)

**Tabela 4.** Zadovoljstvo korisnika sa zaposlenicima knjižnice

### 3.3.21. Radno vrijeme knjižnice

Posljednje pitanje bilo je vezano uz radno vrijeme Knjižnice. Većina ispitanika odgovorila je da im radno vrijeme odgovara (33 ispitanika ili 80,48 %) za razliku od 8 ispitanika (ili 19,51 % negativnog odgovora) (Grafikon 15.).



**Grafikon 15.** Radno vrijeme knjižnice

### 3.3.22. Kako poboljšati rad knjižnice

U posljednjem su pitanju ispitanici iznosili svoje primjedbe vezane uz rad knjižnice. Neki od odgovora su:

„Više kompjutera.“

„Proširenje knjižnice.“

„Radno vrijeme knjižnice od 8 do 21 sat.“

„Duže vrijeme na kompjuteru.“

„Nemam baš primjedbi, relativno sam zadovoljan.“

„Malo duže radno vrijeme, malo više knjiga, malo više elektronike. Duže radno vrijeme jer jedino vikendom idem u knjižnicu.“

„Više kompjutera i da knjižnica radi cijeli dan.“

„Da radi cijeli dan.“

„Ne odgovara mi radno vrijeme jer je tada škola.“

„Bilo bi bolje da je uvijek poslijepodne otvorena.“

„Stolice nisu udobne.“

#### **4.4. Zaključak istraživanja**

Cilj ovog istraživanja bio je definirati korisničke stavove o Knjižnici i ustanoviti tko su zapravo najčešći korisnici. Isto tako, pokušalo se objektivno ustanoviti zadovoljstvo korisnika s fondom, popratnim sadržajima, uslugama i profesionalnošću zaposlenika. Najčešći korisnici su dječjeg uzrasta, u Knjižnicu dolaze često i zadržavaju se do sat vremena. Najveći broj korisnika zadovoljan je fondom i građom te informatičkom opremljenošću Knjižnice. Jedina zamjerka je nedovoljan broj računala. Čitaonicu koriste ili vrlo često ili nikada – razlog tome možda leži u tome što se Knjižnica u trenutku provođenja anketnog upitnika renovirala i prostor čitaonice bio je sveden na nekoliko stolova. Prostora za napredak uvijek ima, a u ovom slučaju trebalo bi poraditi na posuđivanju knjiga na stranim jezicima. Korisnici su zadovoljni i dječjim odjelom i mrežnom stranicom Knjižnice, a pokazalo se da informacije nešto rjeđe pronalaze na Facebook stranici. Osoblje je, isto tako, dobilo najviše moguće ocjene.

Korisnici Narodne knjižnice i čitaonice Tisno u velikom postotku vrlo su zadovoljni njezinim radom. Djeci je ona mjesto igre i zabave, a starijim članovima zajednice, onim redovitim posjetiteljima, mjesto razmjene informacija i „ćakulanja“ o svakodnevnim društvenim i političkim novostima.

## 5. ZAKLJUČAK

Knjižnice imaju velik utjecaj na zajednicu. Što je zajednica manja, to je značaj knjižnice veći. Osim onih već uobičajenih knjižničnih usluga, knjižnice u manjim sredinama primorane su obavljati i neke druge funkcije. Vrlo je čest slučaj da je u nekoj sredini knjižnica i mjesto susreta, škola stranih jezika, kino u malom, centar za kulturu koji okuplja dramske, literarne i likovne grupe za djecu, tinejdžere i odrasle. Knjižnice su i izložbeni prostori, ponekad jedini takve vrste u zajednici. Sve ove nabrojane djelatnosti pronalazimo i u Narodnoj knjižnici i čitaonici Tisno.

Analizirajući zadovoljstvo korisnika, što je i bila primarna zadaća ovog rada, došlo se do zaključka da je Knjižnica na dobrom putu. Prostora za napredak uvijek ima, a ovaj rad bi mogao poslužiti kao temelj budućem sustavu vrednovanja knjižničnih usluga u Narodnoj knjižnici i čitaonici Tisno.

## 6. POPIS LITERATURE

- 1) Dragija Ivanović, M. Vrednovanje utjecaja narodnih knjižnica na lokalnu zajednicu. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55, 1(2012), str. 47-63
- 2) IFLA-ine smjernice za narodne knjižnice / uredile Christie Koontz i Barbara Gubbin. 2. hrvatsko izd., (prema 2. izmijenjenom izd. izvornika). Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2011.
- 3) Lešćić, J. Hrvatske narodne knjižnice u godini 2011. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55, 3/4 (2011), str. 189-216
- 4) Mala glumačka skupina Žvelta. Dostupno na:  
<http://nkc-tisno.hr/index.php/aktivnosti/mala-glumacka-skupina-zvelta> (Datum pristupa: 21. veljače 2017.)
- 5) Misija i vizija Općine Tisno. Dostupno na:  
<http://www.tisno.hr/stranice/misija-i-vizija/17.html> (Datum pristupa: 21. veljače 2017.)  
Najavljena festivalska sezona 2016: 8 festivala u trajanju 77 dana. Dostupno na:  
<http://www.tisno.hr/clanci/najavljena-festivalska-sezona-2016-8-festivala-u-trajanju-77-dana/374.html> (Datum pristupa: 21. veljače 2017.)
- 6) Narodna knjižnica i čitaonica Murter. Dostupno na:  
<http://www.nkcm.hr/stranice/iz-povijesti-knjiznice/2.html> (Datum pristupa: 21. veljače 2017.)
- 7) Narodna knjižnica i čitaonica Tisno. Dostupno na:  
<http://nkc-tisno.hr/index.php/povijest-knjiznice> (Datum pristupa: 21. veljače 2017.)
- 8) Otok Murter. Dostupno na:  
[http://www.otok-murter.hr/hr/tisno/povijest\\_i\\_kultura-15](http://www.otok-murter.hr/hr/tisno/povijest_i_kultura-15) (Datum pristupa: 21. veljače 2017.)
- 9) Pravilnik o pružanju usluga. Dostupno na:  
<http://nkc-tisno.hr/index.php/dokumenti/vazeci-akti> (Datum pristupa: 21. veljače 2017.)
- 10) Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu. Dostupno na:  
<http://nkc-tisno.hr/index.php/dokumenti/vazeci-akti> (Datum pristupa: 21. veljače 2017.)
- 11) Proslavljeno milijun noćenja na Murteru. Dostupno na:

<http://sibenskiportal.rtl.hr/2016/10/03/proslavljeno-milijun-nocenja-na-murteru/>

(Datum pristupa: 21. veljače 2017.)

12) Službene stranice Općine Tisno. Dostupno na:

<http://www.tisno.hr/stranice/opcina-tisno/60.html> (Datum pristupa: 21. veljače 2017.)

13) Statut narodne knjižnice i čitaonice Tisno. Dostupno na:

<http://nkc-tisno.hr/index.php/dokumenti/vazeci-akti> (Datum pristupa: 21. veljače 2017.)

14) Stipanov, J.; Povijest knjižnica i knjižničarstva u Hrvatskoj. Zagreb : Školska knjiga, 2015.

15) Strategija razvoja narodnih knjižnica u Republici Hrvatskoj do 2015. godine : nacrt prijedloga. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu; Hrvatski zavod za knjižničarstvo, 2015.

16) Upute za poslovanje narodnih knjižnica / uredila Aleksandra Malnar. Zagreb : Knjižnice grada Zagreba, 1996. Str. 12.

17) Vrana, R.; Kovačević, J. Percepcija korisnika o knjižnici i knjižničnim uslugama kao temelj poslovne strategije knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 56, 3(2013). str. 23-46

18) Zović. I. Model razvoja narodnih knjižnica u kulturnom turizmu Istarske županije : doktorska disertacija. Zagreb: Filozofski fakultet, 2011.



## 4. POPIS PRILOGA

### 7.1. Popis grafikona

Grafikon 1. Ispitanici prema spolu .....	23
Grafikon 2. Učestalost dolazaka.....	25
Grafikon 3. Vrijeme povedeno u knjižnici .....	25
Grafikon 4. Dostupnost knjiga .....	26
Grafikon 5. Raspoloživost knjiga.....	27
Grafikon 6. Zadovoljstvo zbirkom knjiga.....	27
Grafikon 7. Posudba preporučenih knjiga .....	28
Grafikon 8. Korištenje polica za samostalno pretraživanje .....	29
Grafikon 9. Zadovoljstvo informatičkom opremom knjižnice .....	29
Grafikon 10. Korištenje čitaonice .....	30
Grafikon 11. Posudba građe na stranim jezicima.....	31
Grafikon 12. Korištenje računala .....	31
Grafikon 13. Poteškoće pri korištenju računala .....	32
Grafikon 14. Informacije o događajima u knjižnici .....	35
Grafikon 15. Radno vrijeme knjižnice .....	36

### 7.2. Popis tabela

Tabela 1. Ispitanici prema dobi.....	23
Tabela 2. Zadovoljstvo korisnika dječjim odjelom.....	33
Tabela 3. Zadovoljstvo korisnika mrežnom stanicom knjižnice.....	34
Tabela 4. Zadovoljstvo korisnika sa zaposlenicima knjižnice.....	35

### 7.3. Popis slika

Slika 1. Palača Katunarić .....	13
Slika 2. Garden Festival u Tisnom .....	14
Slika 3. Načelnik Ivan Klarin na otvorenju Knjižnice.....	16
Slika 4. Nastup glumačke družine Žvelta .....	19
Slika 5. Čitateljice SUK-a u Muzeju betinske drvene brodogradnje. ....	20

#### **7.4. Anketni upitnik upućen korisnicima Narodne knjižnice i čitaonice Tisno**

##### **Anketno istraživanje za korisnike Narodne knjižnice i čitaonice Tisno**

Poštovani korisnici,

Ovaj anketni upitnik u potpunosti je anonimn i služi za prikupljanje informacija za pisanje diplomskog rada na temu „Narodna knjižnica i čitaonica Tisno“. Pitanja nema mnogo, a odgovaranje na njih će Vam oduzeti nekoliko minuta.

Unaprijed hvala,

Iva Crvelin

#### **1. Spol**

- a. Muški
- b. Ženski

#### **2. Dob \_\_\_\_\_**

#### **3. Stupanj obrazovanja**

- a. Osnovnaškola
- b. Srednjastručnasprema
- c. Višastručnasprema
- d. Visokastručnasprema

#### **4. Razlozidolaska u knjižnicu (mogućevišeodgovora)**

- a. Posudbaknjiga
- b. Traženjeinformacija
- c. Čitanjenovina
- d. Posudba CD-a/DVD-a
- e. Korištenječitaonice
- f. Internet
- g. Dječjiodjel

**5. Učestalostdolaska**

- a. Nekoliko puta tjedno
- b. Jednomtjedno
- c. Jednommjesечно
- d. Nekoliko puta godišnje

**6. Zadržavanje u knjižnici**

- a. Nekolikominuta
- b. Do sat vremena
- c. Više od sat vremena

Na sljedećapitanjaodgovaratezaokružujućiocjenu, 5 jenajviša a 1 najnižaocjena.

**7. Dostupnost knjiga (posjeduje li knjižnica građu koja je potrebna)**

1                      2                      3                      4                      5

**8. Raspoloživostknjiga (posjeduje li knjižnicadovoljnoprimerakaknjiga)**

1                      2                      3                      4                      5

**9. Zadovoljstvozbirkomknjiga**

1                      2                      3                      4                      5

**10. Posudbapreporučenihknjiga**

1                      2                      3                      4                      5

**11. Korištenje policazasamostalno pretraživanje**

1                      2                      3                      4                      5

**12. Zadovoljstvo informatičkomopremom knjižnice**

1                      2                      3                      4                      5

**13. Korištenje čitaonice**

1                      2                      3                      4                      5

**14. Posudba knjiga na stranim jezicima**

- a. Engleski
- b. Njemački
- c. Talijanski
- d. Ne posuđujem građu na stranim jezicima

**15. Korištenje računala**

- a. Ispis teksta
- b. Pretraživanje kataloga
- c. Obrada teksta
- d. Pretraživanje interneta

**16. Poteškoće pri korištenju interneta**

- a. predugo čekanje
- b. kratak rok za surfanje
- c. nedovoljan broj računala
- d. nema poteškoća

**17. Dječji odjel**

**a. zbirka knjiga**

1                      2                      3                      4                      5

**b. zbirkaigračaka**

1                    2                    3                    4                    5

**c. igraonica**

1                    2                    3                    4                    5

**d. popratnisadržaji**

1                    2                    3                    4                    5

**e. ukupnaocjena**

1                    2                    3                    4                    5

**18. Zadovoljstvomrežnomstranicom**

a. Sadržaj

1                    2                    3                    4                    5

b. Izgled

1                    2                    3                    4                    5

c. Korisnost

1                    2                    3                    4                    5

d. Preglednost

1                    2                    3                    4                    5

e. Srednjaocjena

1                    2                    3                    4                    5

**19. Informacije o događanjima u knjižnici pronalazim putem:**

a. Mrežnestranice

b. Facebook stranice

c. Plakata

d. Usmenimputem

e.

**20. Osobljeknjižnicemoguokarakterizirati kao:**

a. Ljubazno

1                    2                    3                    4                    5

b. Temeljito

1                      2                      3                      4                      5

c. Zainteresirano

1                      2                      3                      4                      5

d. Stručno

1                      2                      3                      4                      5

## **21. Radnovrijemeknjžnice**

a. Odgovara mi u potpunosti

b. Ne odgovara mi

## **22. Primjedbe**

## 5. SAŽETAK

### **Narodna knjižnica i čitaonica Tisno**

Tema ovog diplomskog rada je Narodna knjižnica i čitaonica Tisno. Rad se sastoji od dva dijela, teorijskog i dijela vezanog uz istraživanje. Teorijski dio rada donosi najvažnije podatke o mjestu Tisnu i otoku Murteru, povijesti Knjižnice i njezinom planu za razvoj. Istraživački dio donosi podatke dobivene anketnim upitnikom o zadovoljstvu korisnika pojedinačnim uslugama i njihovim prijedlozima za poboljšanje usluga. Ovaj rad jedno je od najučestalijih načina istraživanja u hrvatskim knjižnicama, a rezultati mogu pomoći Narodnoj knjižnici i čitaonici Tisno u daljnjem radu s korisnicima, govoreći o njihovim potrebama i idejama za napredak.

**Ključne riječi:** Narodna knjižnica i čitaonica Tisno, knjižnična djelatnost, knjižnica na otoku, anketni upitnik, zadovoljstvo korisnika

## **6. SUMMARY**

### **Public Library Tisno**

The theme of this diploma thesis is Public Library Tisno. The paper consists two parts, the theoretical and the one related to the search. The theoretical part presents the most important information about Tisno and island Murter, history of public library and its development plan. Research is bringing data obtained by questionnaire, about customer satisfaction related to individual services and their suggestion for improving the service. This diploma thesis presents one of the research of this type in Croatian libraries, and the results would be of service in Library's future service development.

**Keywords:** Public Library Tisno, library activities, island library, questionnaire, customer satisfaction.



## **10. BIOGRAFIJA**

Rođena sam 1989. godine u Zagrebu, gdje nakon završene Klasične gimnazije upisujem Južnoslavenske jezike i književnosti te Rumunjski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu. Nakon završenog preddiplomskog studija, upisujem Hrvatski jezik i književnost te na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti Bibliotekarstvo.